

Oostende 16 mei 1804

door Eddy MASSCHALCK

In De Plate van september 2014 hadden we het over de geschiedenis van Panorama's en meer bepaald over 'Het Panorama van de Slag aan de IJzer' te Oostende. Panorama's waren een uitvinding van Robert Barker, gepatenteerd in 1787. Barker liet speciaal voor panorama's een rotonde bouwen te Leicester Square in London. Het was een groot succes! Maar zijn exclusieve rechten liepen ten einde in 1801.

De zoon van Robert, Thomas Edward Barker, liet in 1802 een nieuwe rotonde bouwen in The Strand, eveneens te London. De opening was op 11 juli 1803 met een panorama 'View of Rome from the Pincian Hill'. In 1804 werd in het gebouw een tweede, kleinere panoramazaal gebouwd. Men had het nu over de Large Circle en de Lesser Circle. De Lesser Circle werd geopend op 15 januari 1805 met een panorama 'Sir Sidney Smith's naval action off the coast of Ostend, which had taken place on 16 May 1804' ...

Oostende zou later nog eens aan bod komen in de Lesser Circle, namelijk laat 1815 tot midden 1817: 'View of Ostend'. Dit liep parallel met een panorama in de Grand Circle: 'Victory in Front of Waterloo'. Zie illustratie hierboven.

Maar nu terug naar 15 januari 1805. Wie was Sir Sidney Smith? Wat gebeurde er op 16 mei 1804? Sidney Smith (1764 - 1840) was officier bij de Britse marine in dienst tijdens de Amerikaanse en de Frans revolutionaire oorlogen. Hij werd later bevorderd tot admiraal. Napoleon zei over hem: 'Door deze man heb ik mijn lot gemist ...'. Met de hervatting in 1803 van de oorlog met Frankrijk was Smith gezagvoerder op de Antelope. De Antelope was deel van een Britse vloot voor de kust tussen Oostende en Vlissingen. De bedoeling was om een invasie van het Verenigd Koninkrijk door Napoleon te voorkomen. Smith werkte in 1804-1805 o.a. samen met de Amerikaanse uitvinder Robert Fulton om torpedos en mijnen te ontwikkelen om de Franse invasie - vloot te vernietigen.

In die periode zijn de voorbereidingen tot de invasie van Engeland volop bezig. Dat veroorzaakt een geweldige drukte in Oostende en langs de ganse kust. De vissersvloepen worden opgeëist en de meeste vaartuigen omgevormd tot landingsboten. Op 16 mei 1804 kwam er uit Vlissingen een vloot van 95 schepen naar Oostende om de daar gelegen vloot te vervoegen met als bedoeling de invasie

van Engeland. Rond 7.30 u in de morgen kwam de vloot uit Vlissingen in de nabijheid van Oostende. Ze bestond ondermeer uit 19 schoeners en 35 schuiten. De Engelsen gingen in de aanval. Meerdere schoeners en schuiten strandden. Maar de zware beschietingen van op de kust maakten het de Engelsen moeilijk. Rond 8 uur 's avonds moesten zij zich omwille van het laag tij, met redelijk zware verliezen waaronder 50 doden en gewonden, terugtrekken naar dieper water. De rest van de vloot uit Vlissingen kon de Oostendse haven binnenvaren.

Op 18 mei 1804 wordt Napoleon door de Senaat, tot Keizer uitgeroepen. In augustus 1804 bezoekt Napoleon voor de derde keer Oostende, ondermeer voor een algemene inspectie van de vestingwerken. Napoleon zal in december 1804 tot Keizer gekroond worden.

*Zeegevecht tussen Engelsen en Fransen.
Detail uit achterglasschilderij 'De Haven van Oostende',
W. Wieden, 1813. (in De Plate juni 2012)*

281812

MET DE FIETS DOORHEEN HET OOSTENDE
VAN AANVANG DE ZESTIGER JAREN

door **Emile SMISSAERT**

Zoals elk jongmens dat zindert van levensdrift en -kracht, van hoop op en vervulling van een later meevallend te noemen toekomst, voelde ik af en toe de kriebels in mijn lijf om 's avonds, ter verstrooiing en om eens wèg van alle leerboeken te zijn, even goed te gaan uitwaaien en om in de nabijheid tijdens de nazomermaand nog wat te gaan fietsen. Ik wil ruimte! Ik wil me uitleven! Langs de zeedijk naar Raversijde en Middelkerke? Of meer landinwaarts het Westerkwartier, Stenedorp, gebeurlijk de Nieuwe Koerswijk? Of de Vuurtorenwijk 'aan de overkant', de vaart? Eender waar, als er maar animo en open lucht is ... bij goed, zonnig weer en met een meezittend briesje. Eigenlijk jammer dat de zee waarvoor zovele toeristen gretig naar onze kuststrook komen, tezeldertijd zoveel 'verloren ruimte' inneemt; maar die andere 180 graden, ha ja, dat is niet mis om te be-leven, om kennis mee te maken ! Måàr ... je dient wel de betere hoekjes, de fijne kantjes te kennen en bedachtzaam weten te combineren met het meer alledaagse!!